

Alliansen – Alternativ for Norge
Hans Jørgen Lysglimt Johansen
hanslysglimt@gmail.com

Avkortning av partistøtte på grunn av manglende oppfølging av revisjonsplikten

Hovedorganisasjonene til registrerte politiske partier har plikt til å påse at årsregnskapet blir revidert av et revisjonsforetak eller en statsautorisert revisor som ikke selv er medlem av partiet og ikke har en engasjementstid i partiet som overstiger åtte år (partiloven 17. juni 2005 nr. 102 § 21 a). Av lovens system følger at partiets årlige økonomirapport til Statistisk Sentralbyrå skal bygge på et ferdig revidert regnskap.

Partilovnemnda anmodet 7. juni 2022 alle registrerte politiske partier som ikke er representert på Stortinget, om innen 21. juni å sende navn og adresse på den revisor som hadde revidert partiets regnskap for 2021.

I e-post av 10. juni 2022 opplyste Hans Jørgen Lysglimt Johansen, leder i Alliansen – Alternativ for Norge, at partiet dessverre ikke hadde lyktes med å finne revisor ennå, og ba om mer tid til å finne en, da alle revisorer han har spurt, hadde sagt nei. Senere (e-poster av 7. og 20. juli 2022) ba partiet om Partilovnemndas og Partirevisjonsutvalgets (PRU) hjelp til å finne en godkjent revisor for å få revidert årsregnskapet for 2021.

Partirevisjonsutvalget besvarte henvendelsen ved å gjøre oppmerksom på at slik bistand faller utenfor utvalgets mandat. Etter forutgående kontakt med Partilovnemndas leder gjorde PRU samtidig oppmerksom på at det varselet som partiet hadde mottatt fra nemnda, tok sikte på revisjonen av 2021-regnskapet, mens Lysglimt Johansens bestrebelse på å skaffe revisor primært ville ha betydning for revisjonen av regnskapet for 2022.

I e-poster av 24. juni (innsendt 29. september) og 27. september 2022 redegjør partilederen nærmere for sitt syn på saken. Store deler av redegjørelsen handler imidlertid om hva som er gjort etter at Partilovnemnda tok kontakt, og hvordan han planlegger å innrette regnskapsføringen mv. i det videre arbeidet. Han skriver dessuten mer om sine bestrebelse på å skaffe en revisor som er villig til å påta seg oppdrag for Alliansen – Alternativ for Norge.

Om et mulig sanksjonsvedtak på grunn av manglende oppfyllelse av revisjonsplikten viser han i det vesentlige til mulige paralleller med den saken som ble avsluttet ved Partilovnemndas vedtak av 29. april 2015 mot partiet Demokratene i Norge. Han gir uttrykk for at han, «grunnet omstendighetene», vil finne samme avkortning som 2015-vedtaket (50 %) «urimelig strengt».

I formildende retning anfører han særlig sine planer om å forenkle regnskapsføringen (og dermed revisjonen) i partiet Alliansen – Alternativ for Norge ved å ha «vanntette skudd» mellom dette partiet og det partiet som tidligere var registrert under navnet «Alliansen» (i e-posten av 29. september feilaktig omtalt som «stiftelse»). Planene går blant annet ut på «systematisk» å overføre partistøtten som «gave til Alliansen», som har en «mer løpende type drift, som også AAN nyter godt av» og som skal stå for «mer løpende type virksomhet». Dermed skal regnskapet i det nå registrerte partiet («Alliansen – Alternativ for

E-postadresse:
post@partilovnemnda.no
Internett:
www.partilovnemnda.no

Kontaktperson:
Daniel Giske
Tlf. 22 24 68 73

Postadresse:
Partilovnemnda
Postboks 14
6801 FØRDE

Norge») kunne reduseres til de få linjene som vil fremgå av utskriften fra bankkontoen til den sistnevnte enheten.

I denne sammenheng nevner han også at han over for SSB «har trukket tilbake de bidragene som ble rapportert inn»; partifinansiering.no viser at de aktuelle bidragene var fra «Alliansen» og fra Hans Jørgen Lysglimt Johansen selv. I denne sammenheng bemerker han at justeringen inngår som «en del av det som kom frem i jobben for å gjøre ting korrekt, rydde opp og ha ting veldig enkelt og oversiktlig fremover».

Partilovnemndas syn på saken

For ordens skyld nevner nemnda innledningsvis at nærværende sak gjelder manglende revisjon av 2021-regnskapet og at den derfor ikke finner grunn til å gå inn på partiets problemer med å skaffe revisor.

Partilovnemnda kan ikke nå ta standpunkt til lovligheten av regnskap og økonomirapport for 2022. Den finner likevel grunn til å nevne at det opplegget partilederen skisserer, bærer preg av vilje til å samle den praktiske virksomheten i en parallelstruktur kalt «Alliansen» og dermed unndra partiets økonomi fra offentlig innsyn. At et slikt opplegg vil kunne skape problemer i relasjon til bestemmelsene i partiloven kap. 4, lest i lys av formålsbestemmelsen i § 1 første ledd, sier seg selv.

Opplysningen om at korrigeringen av bidrag fra «Alliansen» og fra partilederen selv, som først ble innrapportert til SSB, bidrar ytterligere til å skape inntrykk av at grensdragningen mellom det registrerte politiske partiet «Alliansen – Alternativ for Norge» og dets umiddelbare omgivelser, ikke uten videre lar seg forlike med den anførte ambisjonen om «en mer ryddig relasjon».

Plikten til å få regnskapet revidert av statsautorisert revisor er et viktig ledd i systemet for å sikre at partilovens formål om åpenhet om partienes økonomi blir ivaretatt på grunnlag av mest mulig pålitelig informasjon.

Det er på det rene at Alliansen – Alternativ for Norge ikke har oppfylt sin revisjonsplikt etter partiloven § 21 a. Dette innebærer også at den innberetningen til Statistisk Sentralbyrå som partiet avga innen fristen 1. juni, ikke bygde på et ferdig revidert regnskap. Nemnda kan ikke se at de påstått formildende omstendighetene som Lysglimt Johansen fremfører, kan tillegges vekt.

På denne bakgrunn finner Partilovnemnda grunn til å treffe et vedtak om forvaltnings sanksjon som er egnet til å understreke alvorret («effektiv allmennprevensjon») og samtidig ivaretar hensynet til likebehandling og forholdsmessighet (jf. partilovforskriften § 6-1 (2)). Med hjemmel i partiloven § 28 treffer Partilovnemnda etter dette følgende enstemmige

vedtak:

Den statlige partistøtten til Alliansen - Alternativ for Norge i 2023 avkortes med 50 %.

For å unngå vedtak om forvaltnings sanksjon i 2023 må partiet senest 1. juni 2023 overfor Partilovnemnda dokumentere at revisjonsplikten for 2022-regnskapet er oppfylt.

**

Søksmål for domstolene er eneste mulighet til å få vedtaket overprøvd, jf. partiloven § 28 andre ledd. Men Partilovnemnda kan selv omgjøre det dersom det skulle vise seg å bygge på et feilaktig grunnlag eller omgjøring ellers kan skje på grunnlag av reglene i forvaltningsloven § 35.

For Partilovnemnda

Eivind Smith
leder

Daniel Giske
sekretariatsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Kopi: Kommunal- og distriktsdepartementet